

MEMÒRIA DE PROGRAMES

I PRESSUPOST DE 2017

19 de desembre de 2016

El pressupost de la Fundació Museu Picasso de Barcelona per a l'any 2017 té un import total de 10.107.750,00 euros. S'ha elaborat tenint en compte l'execució de les despeses i la recaptació dels ingressos produïts en l'exercici 2016, les modificacions previstes per al 2017 i els resultats dels darrers exercicis. Tot i que la despesa prevista supera els ingressos, l'equilibri s'aconsegueix dedicant part dels beneficis de la Fundació a la realització de les inversions previstes.

INGRESSOS

El pressupost d'ingressos el conformen els ingressos corrents, els ingressos patrimonials, les aportacions o transferències corrents de l'Ajuntament de Barcelona a través de l'Institut de Cultura de Barcelona a la Fundació, i les aportacions de possibles mecenes.

Els ingressos corrents fan referència als serveis i activitats ordinàries realitzades al propi Museu, com la venda d'entrades per a la visita a la Col·lecció i a les exposicions temporals del moment, la venda d'articles, els serveis d'audioguies per al visitant individual i equips receptors i emissors de ràdio per a visites de grup, les activitats culturals, i els serveis educatius. També cal destacar en aquest apartat les visites al Museu a porta tancada i de forma exclusiva.

L'execució del pressupost de l'any 2016 fins al mes d'octubre mostra un fort increment dels ingressos per venda d'entrades i serveis d'audioguies. Per al càlcul d'aquests conceptes en el 2017 s'ha partit de la previsió de tancament d'aquests dos conceptes, atès que l'any que entra tindrà importants novetats respecte de l'anterior.

El 2017 es vol fer una campanya de captació de públics, a partir de la modificació de les potencialitats del **Carnet Picasso** i del relançament de la marca. Quan al calendari d'exposicions temporals,

al gener encara es podrà veure la mostra "**Cubisme i Guerra**", de març a juny s'exposarà "**Picasso Retrats**" i d'octubre a gener de 2018 s'obriran al públic a l'hora tres exposicions temporals: "**Artur Cravan Dada Barcelona**", "**Picasso Barcelona 1917**" i "**La línia ininterrompuda**".

El servei d'audioguies també seguirà la seva potenciació pel doble motiu d'existència d'exposicions temporals amb continguts específics a les audioguies i per un important increment de l'oferta, amb nous idiomes, audioguies d'obres estrella (a la venda des d'octubre 2016) i audioguies infantils (ara mateix en preparació. Es preveu posar-les a disposició per a la campanya de Nadal 2016). Els canvis que s'estan programant a la web de venda d'entrades, donant més visibilitat a les audioguies en oferta, i la nova senyalètica de taquilles també contribuiran a l'increment de les vendes.

Els ingressos corrents representen el 77,85% dels ingressos del Museu, la suma dels quals és de 7.868.700,00 euros, el 9,71% més que el pressupostat l'any 2016.

Els ingressos patrimonials són els generats per la cessió d'ús d'espais, el servei de reproducció i autorització d'ús de les fotografies relatives a les obres de la Col·lecció, el cànon satisfet per la llibreria concessionària, Laie, i el del servei del futur Cafè del Museu.

Representen un 8,08 % dels ingressos totals. Respecte del 2016 es preveu un decrement de 200.000 euros degut a la inexistència de compromisos en ferm per a la cessió d'exposicions itinerants..

Pel cànon del servei Cafè es mantenen les mateixes condicions previstes per a l'any 2016; la licitació de la concessió s'ha vist retardat per diversos motius, i es preveu com a nova data de licitació el segon semestre del 2017, després de les reformes de la planta baixa per incorporar l'espai recuperat de l'antiga botiga surrealista i reestructurar els serveis existents.

Hores d'ara hi ha dues transferències confirmades de l'Ajuntament de Barcelona a través de l'ICUB, una per a despeses corrents, de 400.000 euros, i una altra per al canvi de la màquina de climatització del Palau Finestres de 242.000 euros. Per altra banda es preveu gestionar amb l'Ajuntament de Barcelona el pagament de les obres de rehabilitació de la façana, que ara mateix estan en fase d'estudi. I finalment, l'inici d'una nova etapa en el museu, amb una nova direcció i l'impuls del Consell de Mecenatge fan preveure la possibilitat d'obtenir ingressos de diverses fonts per un valor global de 100.000 euros. Per tant els ingressos previstos per transferències de capital suposen el 4,37% del pressupost total.

L'equilibri pressupostari que permetrà el finançament de les inversions s'aconsegueix gràcies als beneficis d'exercicis anteriors; en aquest sentit es preveu una aplicació de 580.000 euros, la qual cosa suposa el 5,74% dels ingressos totals.

DESPESES

CAPÍTOL 1

El total de places que conformen la plantilla del Museu és de 41, aprovades en sessió del Patronat de data 16 de desembre de 2013. La plantilla del Museu Picasso a 1 de gener de 2014, quan iniciava la seva activitat, era de 26 places. A 31 de desembre de 2014 el nombre de places ocupades era de 29, i al final de l'exercici 2015 va arribar a 30. Al llarg d'aquest 2016, tot i estar previst convocar el total de places existents, només s'han produït tres incorporacions per a cobrir tres baixes, dues de les quals han correspost a la gerència (maig) i la direcció (octubre); aquest fet ha impedit la programació de les passes necessàries per a noves incorporacions.

Quan es va crear la Fundació el pacte de garanties acordat amb els sindicats va significar que als treballadors de la Fundació els fos

d'aplicació el conveni de l'Ajuntament de Barcelona. Ara, tres anys després, la realitat de la Fundació ens demostra que en determinats aspectes ens cal realitzar un recorregut propi separat del de l'Ajuntament, i per tant, es planteja la necessitat de signar un conveni propi que contingui les peculiaritats diferenciades de la nostra entitat.

Al llarg del primer semestre del 2017 es treballarà per a redactar, conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona i els representants del treballadors, un document que reculli la realitat de la Fundació i que adequi el seu organigrama i les seves taules salarials a les responsabilitats reals assumides pels treballadors un cop desaparegut el paraigua que suposava l'ICUB. Per aquest motiu no es preveuen incorporacions fins al novembre del 2017. Aquest conveni també haurà de contemplar altres aspectes ara inexistents de la relació dels treballadors amb la Fundació, alguns tan importants com el pla de formació o el pla de promoció. Es preveu portar l'acord a l'aprovació del Patronat juntament amb el pressupost de l'any 2018.

La despesa de personal pel Museu està pressupostada en 1.670.936,74 euros, inferior a la de l'any 2016 pels motius exposats. Inclou la previsió de l'increment de l'1% en cas que s'aprovi la Llei de Pressupostos.

CAPÍTOL 2

Aquí s'inclouen les despeses corrents de la Fundació, és a dir, aquelles necessàries per al dia a dia. El pressupost total és de 7.444.813,27 euros.

La suma del pressupost destinat a administració, manteniment, neteja, seguretat i atenció al públic, les considerades despeses estructurals, suposa més del 64% de la despesa corrent de la

Fundació. Aquest any 2017, de forma excepcional, el pressupost del departament d'Exposicions per si sol suposa un important 22%.

El 5,16% de la despesa corrent està destinada a l'àrea científica de la Fundació (restauració, conservació, registre, publicacions i Centre de Recerca i Coneixement). I finalment, la despesa destinada a l'oferta al gran públic i promoció (activitats, serveis educatius, continguts digitals, i comunicació) suposa el 7,79% d'aquest capítol.

Administració

La despesa d'administració la componen les despeses d'estructura necessàries per al funcionament operatiu del Museu: consums, despeses d'arrendaments, subministraments i adquisicions de materials, serveis diversos d'assessorament, dietes i transports, pagament d'impostos i taxes, entre d'altres. S'han ajustat i definit d'acord amb les necessitats reals del Museu, i tenint en compte la previsió d'execució de les mateixes durant l'exercici 2016.

Els consums inclouen les despeses d'aigua per un import d'11.000 euros, d'energia elèctrica per 400.000 euros, i de telefonia per 2.500 euros. Les millores a la xarxa permeten preveure una reducció més important de la partida d'energia elèctrica, però es manté elevada per prudència, atès que l'ús que es farà dels espais d'exposició temporal al llarg del 2017 serà més intensiu que l'any anterior.

Per a serveis jurídics, fiscals i comptables, la gestió econòmica de la nòmina i l'auditoria financera, així com altres tipus d'assessorament i treballs de consultoria que es puguin necessitar per a la gestió diària i operativa de la Fundació, es preveu una despesa de 85.000 euros. L'increment respecte del 2016 es deu a la necessitat de contractar els serveis d'una assessoria laboral especialitzada per a la gestió de nòmines (fins ara assumida per l'Institut Municipal d'Informàtica) i

per ajudar al desenvolupament dels apartats de recursos humans encara pendents (conveni, pla de formació, protocols,...).

També, per altres serveis com el de prevenció de riscos laborals, l'assegurança de responsabilitat civil i patrimonial, les despeses de notaria, i altres similars, es preveu la quantitat de 40.000,00 euros.

S'inclouen també com a despeses d'Administració les despeses derivades de dietes, allotjaments i transports del personal del Museu que, per motiu de la seva feina, hagin de desplaçar-se a altres indrets.

Conservació preventiva i Restauració

L'obligació principal del departament de Conservació Preventiva i Restauració és vetllar per la bona conservació de les col·leccions d'art, els documents i els edificis. Es treballa continuadament i a llarg termini per corregir problemes de deteriorament presents a les peces sota la nostra responsabilitat. Per tant, moltes de les despeses d'aquest departament són les mateixes any rere any, ja que es continuen els treballs de neteja i restauració d'un nombre significatiu d'obres. El pressupost assignat pel 2017 és de 44.000 euros.

Seguint amb el Pla de recerca a cinc anys que té el departament, es destinaran 5.000,00 euros a la intervenció programada en dues obres de la col·lecció: *Home amb fruitera* i *Dona en una butaca*. Aquestes dues obres formaven part de la previsió 2016, però l'aparició d'una nova exposició temporal d'obres pròpies al juny va obligar a modificar les previsions de treball del departament.

També es preveu fer una intervenció sobre el sostre enteixinat de Finestres, aprofitant el mateix període en que es facin els treballs de canvi de clima a les sales. Per aquest projecte es destinen 11.000 euros.

Es preveu dedicar 7.000 euros a eventuais intervencions d'alguna peça o conjunts de peces de la col·lecció de paper (dibuix o gravat) amb una problemàtica complexa, i també a la conservació preventiva i neteja del sostre policromat de la sala 16 i a la neteja del saló Neoclàssic.

Dins dels treballs de recerca del departament, es destinaran 8.000 euros a radiografiar algunes pintures i fer-ne analítiques puntuals, i a l'estudi grafològic de dues obres de la col·lecció.

La resta de pressupost, 13.000 euros, seran per a l'emmarcat rutinari de la col·lecció, per al recolzament en viatges d'acompanyament d'obres i per a la compra de material fungible específic per al departament

Col·lecció

Per donar-li dinamisme a la presentació de la Col·lecció es realitzen tres canvis importants – una tercera part de les obres exposades -, durant els mesos de gener, maig i setembre. D'aquesta manera s'assoleix un bon nivell de conservació per a les obres sobre paper i alhora es dona a conèixer obres poc conegudes, i es reemplacen les obres que viatgen en préstec a museus i que han de ser substituïdes per altres de la nostra Col·lecció.

Cada canvi s'estudia i renova el discurs de la presentació de la Col·lecció. El pressupost d'aquest any per al departament és de 29.000 euros.

Una part important de la feina de Col·leccions l'any 2017 se centrarà en comissariar o co-comissariar les exposicions temporals previstes per la nova direcció, i en recolzar la definició de la nova museografia permanent prevista per al 2018.

Registre

El treball de Registre és central a tot museu. Sota la seva responsabilitat està el control de la ubicació i moviment de les obres de la Col·lecció, siguin exposades, emmagatzemades o viatgin per mostres d'altres institucions arreu del món. La coordinació de tot moviment d'obra és clau, especialment al nostre Museu, amb un terç de les obres exposades a les sales de la Col·lecció canviant tres vegades l'any. La despesa per aquest departament és de 31.760,03 euros.

D'altra banda, es continua treballant amb l'objectiu de tenir tota la Col·lecció digitalitzada, al que s'hi ha destinat 20.000 euros.

Publicacions

La despesa d'aquest any és de 179.456 euros, i es destinarà a la producció dels catàlegs de les mostres temporals "**La línia ininterrompuda**", "**Picasso Barcelona 1917**" i "**Arthur Cravan Dada Barcelona**".

També està pressupostat un nou catàleg per al museu, que ha d'acompanyar la nova exposició permanent que s'obrirà a febrer del 2018. A més, en portes de l'any Sabartés, es farà el primer llibre d'una nova col·lecció que portarà el seu nom.

Completen les publicacions previstes un llibre infantil i la publicació de les actes del **Congrés "Picasso identitat"** que se celebrarà al museu el proper mes d'abril.

Comunicació i premsa

Per a la difusió i divulgació dels diferents projectes expositius de l'any, el relançament del Carnet Picasso i la presentació dels diversos programes habituals, el pressupost del departament s'incrementa fins els 251.500 euros, un 38% més que l'any anterior. La partida destinada a la compra i lloguer d'espai publicitari a diferents mitjans

de comunicació local, ràdio, televisió, premsa escrita i on-line amb insercions a la premsa d'art internacional és de 155.000 euros i 25.000 euros per a la producció d'elements de carrer com opis, banderoles i publicitat als autobusos.

La resta del pressupost es corresponen a altres despeses del departament com ara el disseny i producció dels diversos elements, 52.000 euros, els drets d'autor, 5.000 euros, i les traduccions, 8.000 euros.

Centre de Recerca i Coneixement

La principal funció del Centre és preservar l'important fons documental de la Fundació, garantint-ne la conservació dels documents originals i fent-los accessibles a les persones interessades, sobre tot investigadors.

Als treballs de conservació preventiva, catalogació i tractament d'arxiu, conjuntament amb serveis especialitzats, s'hi dediquen 50.700 euros. Per a la digitalització dels continguts de l'arxiu i la seva accessibilitat a través de la xarxa s'han pressupostat 35.300 euros.

El fons bibliogràfic del Museu ha de mantenir-se amb novetats però també es treballa per trobar important referències descatalogades per poder oferir el millor servei als investigadors que utilitzen el nostres fons. Com cada any, es reserva una dotació de 10.000 euros a l'increment del fons.

Afegint la resta de la despesa habitual del departament, el pressupost total és de 100.000 euros.

Manteniment

La Fundació té, dins les seves obligacions, la de vetllar pel bon estat i bona conservació dels cinc edificis històrics que tenim al nostre càrrec. El milió de visitats anual que utilitzen les infraestructures del

Museu produeix un elevat desgast de les instal·lacions. El pressupost per aquest any és de 736.892,93 euros, el que suposa el 9,90% del pressupost corrent, i en què s'inclou el servei de manteniment per 195.648,81 euros gestionat per l'empresa Veolia, antigament coneguda com Dalkia, amb 4 operaris, i el servei de neteja, gestionat fins ara des del Departament de Seguretat, a càrrec de l'empresa Expertus, amb un cost de 336.892,93 euros

Seguint la línia del pressupost 2016, la despesa per treballs de manteniment i reparació d'elements diversos dels edificis és de 150.000 euros, que inclouen el manteniment de les portes de vidre, els treballs de paleta, la neteja de grafit, la pintura de sales, diversos arranjaments d'elements de fusta i la reposició de vidres i filtres entre d'altres. Els canvis a les sales d'exposicions al llarg de l'any representen unes despeses de 20.000 euros. Per al manteniment anual de diverses màquines com ascensors, plaques solars, equips electrògens, entre d'altres, s'han destinat 8.500 euros. El pressupost per a la adquisició de material de ferreteria és de 20.000 euros. La resta del pressupost es destinarà a les necessitats del dia a dia.

Aquest departament és l'encarregat, amb el recolzament del departament de Restauració, de coordinar i seguir els estudis de restauració de la façana i les obres de canvis de climatitzacions que estan en marxa. També serà el departament responsable de portar a bon final la remodelació de l'espai de pantà baixa i els moviments de les oficines per a incrementar la seva operativitat.

Seguretat

El pressupost global assignat és de 1.243.107,07 euros (el 16,70% de la despesa corrent) ; d'aquests, es destinen 965.122,27 euros al servei de vigilants. 189.992,31 euros als auxiliars i 6.273,85 euros a la recollida de valors. Els contractes anuals de serveis per al

manteniment de l'extinció d'incendis i la videovigilància sumen 24.865,13 euros. La resta de pressupost cobreix la compra de material tècnic específic, la compra de material fungible i altres despeses habituals del departament.

Des del departament de seguretat s'està treballant en un projecte global que permeti adequar les instal·lacions al grau 3, tal i com obligarà la normativa a partir del 2.020. Per aquest motiu estan acabant un projecte que preveu cablejar de nou gran part del museu, de forma que es podran canviar les càmeres analògiques per digitals, individualitzar els espais, i fer una gestió més eficient dels recursos tècnic i humans. Es preveu fer la licitació necessària, a través d'un concurs restringit, el segon semestre dels 2017.

Gestió de públics

Per donar l'atenció i el servei que el milió de visitants necessita, es contracta externament l'atenció telefònica, les reserves de grups i activitats, la gestió de cues, el taquillatge, l'ordenació i l'acollida de grups, la consigna individual i la de grups, l'organització de circulació del públic, la informació i el control de sales i la supervisió de plantes. Aquesta és la principal partida pressupostària, amb una dotació de 1.568.754,49 euros pels serveis mencionats

S'estima que el lloguer d'audioguies i radioguies tindrà un cost de 550.947,12 euros i, per contrapartida, uns ingressos de 1.184,650,00 euros.

La resta del pressupost, 74.298,39 euros es destina a la gestió externalitzada del lloguer d'espais i visites personalitzades, al servei de guies, a la reimpressió d'entrades i altres despeses de suport.

Servei educatiu i Activitats

El pressupost 2017 del departament s'ha fixat en 328.319,20 euros,

El departament s'articula sobre tres eixos: activitats, serveis educatius, i continguts digitals, tot i que aquest darrer apartat està pendent de ser ressituat dins de l'organigrama de la Fundació.

L'activitat més important a nivell pressupostari de l'any 2017 és el Congrés "**Picasso i identitat**" que es desenvoluparà a cavall entre la Fundació Picasso i la Fundació Palau el proper mes d'abril. La part de despesa que ens correspon és de 65.419,10 euros. Segueix en importància pressupostària, tot i que amb molta més projecció pública, el festival anual de dibuix "**Big Draw**", amb un pressupost de 45.488 euros. Completen l'oferta les activitats lligades a exposicions temporals (12.000 euros), les conferències (8.600 euros), els tallers infantils i d'adults (7.300 euros) i la resta d'oferta feta en col·laboració amb altres actors (Hospital Sant Joan de Déu, l'Auditori, Apropa Cultura,...) que sumen 13.000 euros.

Quan als serveis educatius, està previst destinar 120.327 euros al servei extern d'educadors a càrrec de l'empresa Agora. Una altra despesa important són les beques de transport, no tant per la seva quantia (12.000 euros) com pel servei que s'ofereix al possibilitar el transport i la visita i visita-taller gratuïtes a les escoles reconegudes per la Generalitat com a escoles situades en zones econòmicament deprimides, un programa a través del qual atenem gratuïtament a més de 4.200 alumnes a l'any.

Com a continguts digitals es generen les minisites de les exposicions temporals, el manteniment i actualització de l'espai web i el seguiment i manteniment de les xarxes socials. A tot això es destina un pressupost de 37.068,50 euros.

Exposicions

Les exposicions temporals tenen com a objectius principals, d'una banda, presentar al públic barceloní un programa expositiu variat i

atractiu, i d'una altra, contribuir activament a la posició del Museu com a un centre de solidesa científica i d'excel·lència, com a principal referència picassiana en el panorama internacional.

Les exposicions són una part important de la programació anual. Al llarg del 2017 es mantindrà el programa d'exposicions previst, amb el final i desmuntatge de "**Cubisme i guerra**" (360.139,43 euros) i la presentació de la mostra "**Picasso Retrats**", realitzada en col·laboració amb la National Portrait Gallery, a la que es destinaran 866.101,14 euros, 721.000 dels quals són per al transport i l'assegurança de les obres.

Altres mostres de petit format d'aquest 2017 són "**Artur Cravan Dada Barcelona**", comissariada per l'actual director, "**Picasso Barcelona 1917**", comissariada per la conservadora Malen Gual, i "**La línia ininterrompuda**", ja prevista en el calendari expositiu de l'anterior direcció. Totes tres s'obriran a l'octubre de 2017.

També s'ha previst una petita quantitat per a les despeses necessàries per a la preparació de la nova exposició permanent que s'ha d'obrir a partir de febrer de 2018-

CAPÍTOL 3

Aquest apartat correspon a les despeses bancàries en concepte de manteniment de comptes i terminals de venda, i comissions per pagament amb targeta i transferències a estrangers. Es preveu una despesa similar a la dels 2016, per la qual cosa es destinen 70.000,00 euros.

CAPÍTOL 6

La característica especial de l'any 2017, en el qual és necessari complir amb els compromisos fets per l'anterior direcció i a la vegada posar en marxa els projectes de la nova línia, provoquen l'increment de la necessitat de despesa corrent. Per aquest motiu, i vist també l'important resultat positiu dels exercicis anteriors, es preveu finançar les inversions amb aquest excedent del què disposa la Fundació, tret de les que afecten a l'edifici i a les instal·lacions, que seran finançades a través de transferències de capital per part de l'ICUB.

Per l'increment del patrimoni del Museu, artístic i documental, s'han pressupostat 240.000 euros, continuant així el procés d'adquisició de la Col·lecció Gili-Torra amb el quart pagament d'un total de cinc, negociat sense interessos. Es fa a més una previsió de 30.000 euros per a possibles adquisicions de menor quantia que puguin aparèixer en el mercat al llarg de l'any. En el cas que hi hagués l'oportunitat de fer alguna compra major s'estudiaria la seva viabilitat conjuntament amb la Comissió Executiva.

També es destinaran 50.000 euros a la programació d'una nova pàgina web, tema encara pendent, i a l'adquisició de programari informàtic específic per a les necessitats de la Fundació, sobre tot per temes de gestió i control administratiu.

Seguint amb el Pla de renovació del sistema climàtic a cinc anys, es farà la substitució dels aparells de climatització del Palau Finestres, valorat el 242.000 euros, i que serà cobert amb finançament municipal. També és necessari l'arranjament de les façanes del museu, actualment encara en estudi, el finançament de les quals es pactarà amb l'Ajuntament de Barcelona; s'ha previst poder començar a final d'any, per la qual cosa s'ha fet una certa previsió pressupostària, però en cas de no haver tancat els converses amb l'Ajuntament es retardaria fins a l'any 2018.

Tres modernitzacions sí que són pressupost íntegre de la Fundació:

- L'adequació dels sistemes de seguretat a la normativa de grau 3, que es preveu amb un cost de 300.000 euros, dels quals una part, 100.000,00 euros, s'executarà el darrer trimestre de l'any; contemplaria sobre tot el canvi del programari necessari per al suport del nou sistema i part de l'obra civil necessària.
- La remodelació dels espais de planta baixa, per absorbir l'espai alliberat per l'antiga "Botiga surrealista", amb previsió de 150.000 euros,
- i la modificació i compactació de l'entorn d'oficines per fer més operativa la feina dels diversos professionals, amb una dotació de 10.000 euros en mobiliari.